

PERSBERICHT

Embargo tot 24 mei 2018, 9.00 uur

Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht, 24 mei 2018

Duurzame verbetering situatie daklozen onvoldoende

De vier grote steden hebben zich de afgelopen jaren elk op hun eigen wijze ingespannen om de opvang en zorg voor dak- en thuislozen te verbeteren. Toch slagen zij er bij een behoorlijk deel van de dak- en thuislozen niet in om passende ondersteuning te bieden die leidt tot duurzame verbetering. Een tekort aan woonruimte zorgt voor lange wachtlijsten. Gemeenten leren, verbeteren en innoveren nog te weinig. Dat blijkt uit onderzoeken van de G4-rekenkamers naar de opvang en ondersteuning voor dak- en thuislozen.

Onvoldoende passende ondersteuning

Gemeenten leveren onvoldoende passende ondersteuning bij de meestal zeer complexe problematiek van daklozen. Passende ondersteuning wil zeggen: tijdige ondersteuning op verschillende levensgebieden die wat betreft inhoud, intensiteit en duur aansluit bij de behoeften van de dakloze. Nog te vaak staat niet de cliënt, maar het systeem met allerlei regels en criteria centraal. De huidige opvang leidt vanwege het wachten op passende ondersteuning vaak tot (verdere) achteruitgang van cliënten. Ook na plaatsing en/of uitstroom blijkt de ondersteuning niet altijd toereikend. Dat blijkt uit de bevinding in verschillende steden dat meer dan de helft van de mensen die in nacht- of crisisopvang verblijven al eens eerder dakloos zijn geweest. Veel daklozen zijn bovendien kwetsbaar. Het is voor hen moeilijk overzicht te houden over de (voortgang van) verschillende zorg- en ondersteuningstrajecten waar ze mee te maken hebben. Toch bieden gemeenten weinig begeleiding, bijvoorbeeld uitleg over hun wettelijk recht van daklozen op onafhankelijke cliëntondersteuning.

Tekort aan woonruimte

Er zijn tekorten wat betreft passende en betaalbare woonruimte binnen de opvangketen maar ook daarbuiten voor mensen die terug kunnen naar een reguliere woning, al dan niet met begeleiding. Hierdoor blijven mensen langer dan nodig wachten in opvangvoorzieningen, wat ook weer leidt tot wachtlijsten voor deze opvang voor andere daklozen.

Te weinig aandacht voor leren, verbeteren en innoveren

Ten opzichte van de periode 2006-2014 lijkt er bij de G4-gemeenten nu minder aandacht te zijn voor samenwerken en het delen van kennis en ervaring. Gemeenteraden ontvangen bovendien nog onvoldoende betrouwbare informatie om goed te kunnen sturen op de keten van maatschappelijke opvang. Betere informatie en inzichten zijn nodig om ondersteuning en opvang meer cliëntgericht en effectief in te zetten. Zodat de situatie van daklozen niet verergert, maar hun herstelkansen juist worden bevorderd.

De G4-rekenkamers hebben hun gezamenlijke bevindingen in een brief aan de gemeenteraden van Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht gestuurd. Deze brief zal ook onder de aandacht worden gebracht van de Staatssecretaris voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Blokhuis, en van de commissie VWS van de Tweede Kamer.

Noot voor redacties. De G4-brief en de rapporten zijn te vinden op de websites van de rekenkamers. Rekenkamer Amsterdam (december 2017), Wachten op opvang. Rekenkamer Den Haag (januari 2018), Van de straat. Rekenkamer Rotterdam (mei 2018), Niet thuis geven. Rekenkamer Utrecht (mei 2018, beschikbaar vanaf 24 mei), Opvang en zorg voor daklozen in Utrecht: knel in de keten.

Contactgegevens voor meer informatie: Rekenkamer Metropool Amsterdam (020 – 254 7808), Rekenkamer Den Haag (070 – 353 2048), Rekenkamer Rotterdam (010 – 267 2242) en Rekenkamer Utrecht (030 – 286 1391). Landelijke media wordt verzocht desgewenst contact op te nemen met Rekenkamer Rotterdam. Regionale en lokale media kunnen zich richten tot de betreffende rekenkamer.